

سرنوشت بازار نفت ایران در چین چه می‌شود؟

تصمیم اژدها

یادداشتی از محسن هاشمی

وعده‌های حیرت‌انگیز بدون برجام و FATF

همین صفحه

سرمقاله

دولت مریخی – مردم ونوسی

حجت میرزایی

شکاف میان گزارش‌ها و وعده‌ها و تصورات دولت با حس مردم و گزارش‌های رسمی و مطالعات معتبر نخبگان و کارشناسان روزبه‌روز بیشتر و بیشتر و فهم آنان از ذهنیت و زبان یکدیگر کمتر و کمتر می‌شود. گزارش‌های وزیران و دولتمردان عالی‌رتبه و حامیان آنها در مجلس و نهادهای نظامی از موفقیت‌ها و پیشرفت‌های دولت سیزدهم با عباراتی کلی و مبهم هر روز با زبانی جدید و عجیب‌تر از پیش تکرار می‌شود. رئیس کل بانک مرکزی و وزیر اقتصاد از کاهش ۲۰درصدی تورم سخن می‌گویند، وزیر کشور از اجرای موفق اصلاحات اقتصادی خبر می‌دهد. کمبود داروهای با فناوری اولیه و افزایش قیمت آن (که در دوران سخت جنگ هم سابقه‌ای نداشته) ادامه دارد؛ اما وزیر بهداشت و درمان و آموزش پزشکی می‌گوید به تولید انبوه و ساماندهی بازار دارو دست یافته‌ایم. دقیقاً وزیر صمت هم در آشفته‌بازار خودرو همین گفتار را تکرار می‌کند و از شکست رکورد تاریخی تولید خودرو سخن می‌گوید. درحالی‌که گزارش‌های رسمی مرکز آمار از کاهش مستمر مشارکت در بازار کار (بخوانید خروج نیروی کار از بازار و سرخوردگی ناامیدانه بی‌کاران از جست‌وجوی کار) و ایجاد خالصی حداکثر ۲۷۰ هزار شغل در تابستان (فصل رونق کسب‌وکارهای خدماتی و کشاورزی) حکایت می‌کند، وزیر کار که هنوز حضورش در وزارتخانه به یک فصل نرسیده از ایجاد حدود ۸۰۰ هزار شغل جدید در شش ماه اول سال گزارش می‌دهد.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

نقدی به اتهام تبلیغ علیه نظام

عبادالدین باقی

سال‌هاست افراد زیادی به جرم تبلیغ علیه نظام محاکمه و محکوم می‌شوند. شگفت‌تر اینکه آن را یک جرم امنیتی (علیه امنیت کشور) تلقی می‌کنند. یکی از اتهامات عده‌ای از بازداشتی‌های هفته‌های اخیر نیز همین اتهام تبلیغ علیه نظام از طریق فضای مجازی است. تازه‌ترین مورد، طرح این اتهام علیه دکتر محسن برهانی از حقوق‌دانان برجسته و متعهد، به دلیلی بیان نظرات تخصصی و عالمانه خود درباره حکم مجاربه علیه محسن شکاری است. این در حالی است که در جریان مذاکرات اصل ۲۴ قانون اساسی درباره آزادی بیان، دکتر بهشتی پیش از رای‌گیری از اینکه آزادی بیان یعنی کسی کتاب بنویسد در رد سیستم جمهوری اسلامی، سخن می‌گوید. از آنجا که در تفسیر قانون، غرض مُثَن ملاک است، هر تفسیر و مصوبه‌ای خلاف آن بی‌اعتبار است. ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۵ مقرر می‌کند: «هرکس علیه نظام جمهوری اسلامی ایران یا به نفع گروه‌ها و سازمان‌های مخالف نظام به هر نحو فعالیت تبلیغی نماید، به حبس از سه ماه تا یک سال محکوم خواهد شد». با مطالعه مذاکرات خیرگان قانون اساسی درباره آزادی بیان می‌توان گفت این ماده نوعی به‌عقب‌رفتن است و از آغاز انقلاب به این سو به جای پیش‌تر رفتن، عقب‌تر رفته‌ایم. این ماده دو موضوع سخن‌گفتن علیه نظام (که حتی همین کلمه «علیه» نشان می‌دهد منظور از آن نقد و اعتراض نیست) را به نحو مغالطه‌انگیز و ظریفی با عبارت «تبلیغ به نفع گروه‌ها و سازمان‌های مخالف نظام» درآمیخته است. این ماده با این‌کیفیت اصولاً نباید از سوی شورای نگهبان که مسئول بررسی مطابقت یا عدم مطابقت مصوبات با قانون اساسی است، تصویب می‌شد. هر نظامی با ممنوعیت نقد خود، قطعاً به خود و به شهروندانش آسیب می‌زند و چنان‌که از آموزه‌های دینی فراوانی از جمله در نامه امام علی به مالک استنباط می‌شود، اساساً نقد نظام سیاسی و مدیرانش برای سلامت و امنیت جامعه واجب شرعی است و آنچه در مصداق تبلیغ علیه نظام تلقی می‌کنند، در واقع اجبار به ترک واجب بوده و خودش مصداق بارز تبلیغ علیه نظام است. در عصر گفتمان حقوق بشر که میزان آزادی بیان از شاخص‌های سلامت نظام‌های سیاسی و جوامع است و از طرف دیگر فناوری‌های رسانه‌ای تمام مرزها و محدودیت‌ها را برای گفتن و شنیدن برانداخته و با انفجار اطلاعات و غیرقابل استفاده‌شدن حجم بیکرانی از داده‌ها مواجه هستیم، وجود چنین ماده‌ای در قانون مجازات اسلامی مانند قانون ممنوعیت راندگی یا روشن‌کردن لامپ در شهر مدرن است. یک نظام سیاسی برای بقای خود باید با دنیای جدید هماهنگ شود و تنگ‌نظران را خطرناک بدانند و براند.

ادامه در صفحه ۴

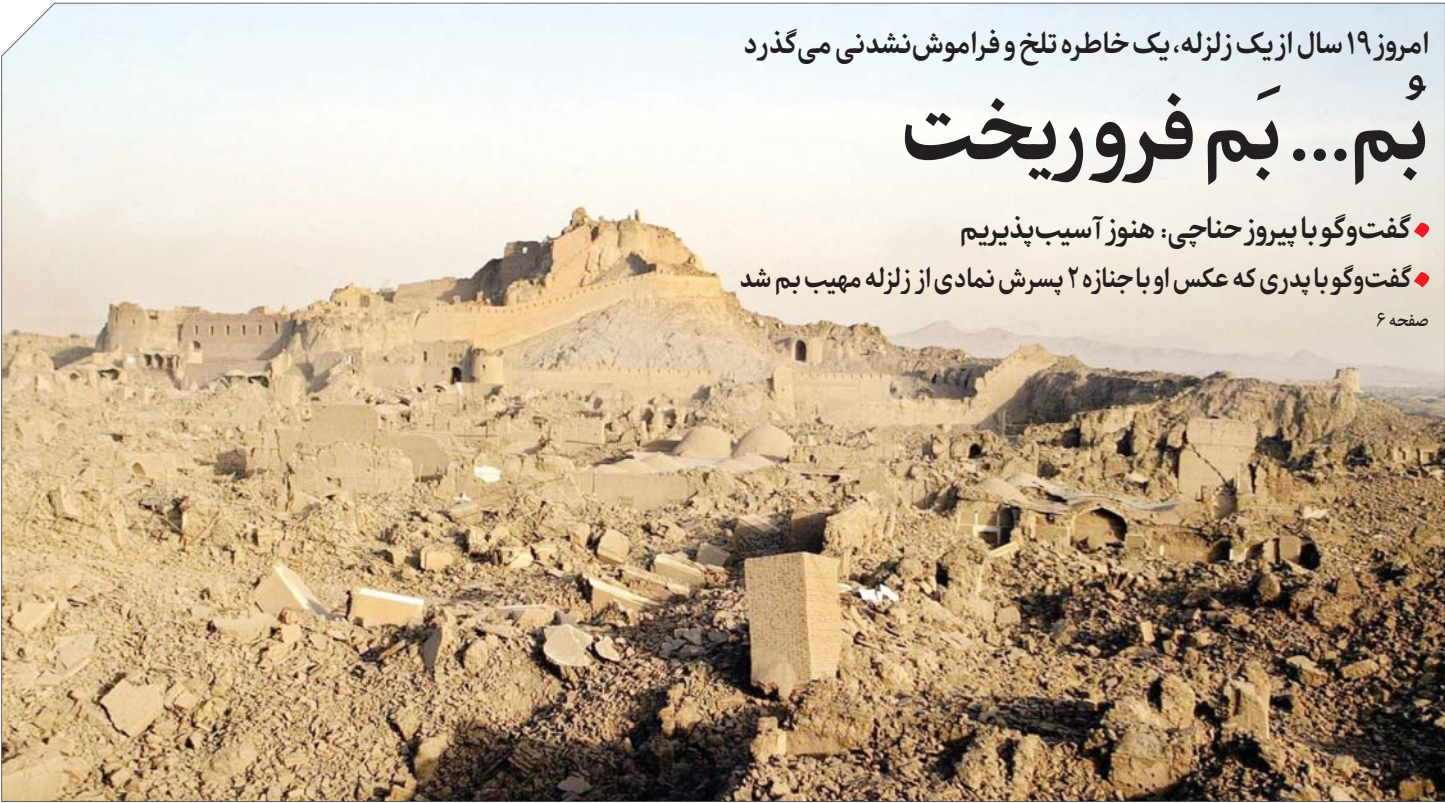

دوشنبه ۵ دی ۱۴۰۱ • ۲ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ • ۲۶ دسامبر ۲۰۲۲ • سال بیستم • شماره ۴۴۵۶ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰۰ تومان

هشداري که در صحن علني شوراى شهر مطرح شد

تهران در وقت اضافه زلزله؟

گزارش تیتريک را در صفحه ۱۰ بخوانید

● عکس: عطاءالله کازر، ATP

امروز ۱۹ سال از یک زلزله، یک خاطره تلخ و فراموش نشدنی می‌گذرد

بم...بم فرو ریخت

♦ گفت‌وگو با بیروز حناچی؛ هنوز آسیب‌پذیریم

♦ گفت‌وگو با پدری که عکس او با جنازه ۲ پسرش نمادی از زلزله مهیب بم شد

صفحه ۶

گفت‌وگو با عباس عبدی، تحلیلگر سیاسی

برای منتقدان مدنی و قانونی زندان عامل بازدارنده نیست

اینجا جای ترسیدن نیست | یادداشتی از محمد مهاجری

سعید مدنی، پژوهشگر مسائل اجتماعی به‌تازگی از سوی دادگاه به ۹ سال حبس محکوم شده است؛ منتقدی که از مسالمت‌آمیزترین شکل ممکن یعنی از طریق نگارش کتاب و مقاله و گاهی سخنرانی به وضعیت موجود اعتراض می‌کرد.

صفحه ۱۰

بررسی احیای روابط با مصر

دیپلماسی بلا تکلیف؟

تهران – قاهره در امتداد تهران – ریاض؟

تبعات جایگزینی سیاست افراطی

با اقدام افراطی دیگر نمایان می‌شود

انفجار کرونا در چین

ماجراهای جایگاه نایب‌رئisi در فدراسیون فوتبال

و اینک جای خالی شهره

بررسی سیر تاریخی ساخت فیلم سیاسی طی دهه‌های ۷۰ و ۸۰ در گفت‌وگو با یاشار نورایی، منتقد فیلم

آنچه دولت‌ها بر سر سینمای سیاسی آوردند

یادداشت

وعده‌های حیرت‌انگیز بدون برجام و FATF

محسن هاشمی‌رفسنجانی

ضمن تبریک به وزیر جدید راه‌وشهرسازی، اخیراً جناب آقای بذریاش و مدیران اجرایی در اظهارات خود به مناسبت روز جهانی حمل‌ونقل در نمایشگاه حمل‌ونقل از برنامه نوسازی صنعت هواپیمایی ایران گفته‌اند که با نبود برجام و FATF و وجود تحریم‌های ۴۰ساله صنعت هوایی، قابل تأمل است. اگر فرض کنیم که کاندیداهای ریاست‌جمهوری و وزارتخانه‌ها و شهرداری‌ها برای گرفتن رأی، وعده‌های بدون پشتوانه می‌دهند، از ایشان و همکاران به عنوان مسئول سابق دیوان محاسبات که وظیفه تطبیق عملکرد مالی دستگاه‌ها با قوانین را بر عهده دارند، تعجب‌برانگیز است که چنین وعده‌هایی بدهند. سابقه صنعت هواپیمایی ایران به سال ۱۳۰۱ که اولین هواپیما در فرودگاه قلعه‌مرغی نگهداری شد، بازمی‌گردد و اولین هوانورد ایرانی سال ۱۳۰۵ به ایران بازگشت، از این به بعد کم‌کم با ورود هواپیماهای متعدد شرکت هما انحصارات شکل گرفت. بعد از انقلاب که به دلیل تصرف سفارت آمریکا تحریم صنعت هواپیمایی ایران آغاز شد، کم‌کم عصر تعدد شرکت‌های هواپیمایی خصوصی برای دوزدن تحریم‌ها آغاز شد و هم‌اکنون نزدیک به ۲۰ شرکت هواپیمایی فعال و نیمه‌فعال به ثبت رسیده است. جهت اطلاع، وضعیت صنعت هوایی ایران، به دلیل ۴۰ سال تحریم بحرانی است، حدود حداقل یک چهارم از ۲۷۰ هواپیماها به دلیل فرسودگی و کمبود قطعات یدکی زمین‌گیر است. ۱۷۵ هواپیمای فعال، عمر متوسط حدود ۲۰ سال دارند، درحالی‌که عمر متوسط در هواپیمایی در منطقه مانند قطر پنج سال، هواپیمایی امارات ۹ سال و ترکیه ۱۰ سال با مجموعاً حدود (۲۳۵+۲۶۵+۲۰۰) ۸۰۰ هواپیماست که به بیش از ۳۰۰ مقصد جهانی پرواز می‌کنند.

ادامه در صفحه ۸

یادداشت

جلسات با مسئولان کشور به چه نتایجی رسید؟

احسان هوشمند

حدود صد روز پس از درگذشت خانم مهسا امینی و آغاز اعتراضات در کشور، همچنان ابهام بر فضای سیاسی کشور مستولی است. در پی بروز اعتراضات، بسیاری از نیروها و جریان‌های سیاسی، فکری و فرهنگی فعال در درون کشور در ارزیابی‌های خود بر چند نکته تأکید داشتند. نخست اینکه بخشی از جامعه به روندهای سیاسی جاری در کشور نقد دارد. دوم آنکه نظرسنجی‌ها و داده‌های فراوانی همچون تنزل مشارکت در انتخابات ریاست‌جمهوری اخیر و مجلس، ابعاد این نقد و نارضایتی را هویدا می‌کند. سوم اینکه ابعاد نارضایتی تنها به امور سیاسی منحصر نیست و در سایر حوزه‌های اقتصادی و فرهنگی نیز این نگاه درخور توجه است. چهارم نیروهای واسط و میانجی به دلایل بسیار ازجمله حذف بخش بزرگی از آنان از معادلات سیاسی قانونی درون کشور، قادر به اثرگذاری در این وضعیت نیستند و ظرفیت آنان به حاشیه رانده شده است. پنجم، ساختار سیاسی اگرچه یکدست شده، اما این یکدستی به‌سرعت در حال خدشه‌برداری است و اختلافات اردوگاه اصولگرایان بر پیچیدگی شرایط افزوده است. ششم آنکه جریان حاکم نه‌تنها ابتکار عملی در حوزه‌های پیش‌گفته ارائه نکرده، بلکه در یک سال گذشته روند افزایش تورم و قیمت ارز و ناتوانی در حل‌وفصل پرونده هسته‌ای موجب شده تا بر ابعاد نگرانی‌ها در کشور افزوده شود. هفتم، استفاده از نیروهای کم‌تجربه، ضعیف یا بدون تخصص در سطح وزرا و مسئولان اجرایی و حتی استانداران و فرمانداران و دیگر سطوح مدیریتی، موجب تضعیف جدی ساختار دولت در کشور شده است. هشتم، استمرار این روندها به‌ویژه مسائل اقتصادی، به افزایش نگرانی اجتماعی منجر شده است.

ادامه در صفحه ۴

تا ۹۰٪ تخفیف
در خرید بسته